

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Előzetési árak:
Helyben és postán küldve
Egy évre . . . . . 10 ft — kr.
Fél évre . . . . . 5 — —
Negyed évre . . . . . 2 — 50

Egyes szám 5 kr.
A lap szellemi részét illető minden közlemény fizetendő. Vessé-
ház földszint, a szerkesztőségbe
bérmentve küldendők.

Előfizetési helyben:
TELEDDI K. LAJOS és társ.
CSÁTHY KÁROLY könyv-
kereskedésében és a kiadóhiva-
talban KUTASI IMRE könyv-
nyomtatásában a postabiztosítók
nyomán.

Hirdetési díj:
Négy hadsós papír sorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmű, többszöri
hirdetések alkalmán a leg-
alacsonyabb árértékűnek fel-
becsülendő minden külső be-
írásért 30 kr.
„Nyitott”-ban megjelenő közle-
mény minden példára 30 kr.
Hirdetések felvételére a kiadó-
hivatalban, KUTASI I. könyv-
nyomtatásában, valamint ZICHÉ-
RMAN H. könyv. irodájában is.
Név nélkül vagy bérmentesen
beküldött közlések nem vétel-
nek figyelembe.
Kéziratok vissza nem
adatok.

Ez ellen
egy nyolcz
E huzavo-
t a sírásó
A kintor-
számu kö-
megyezni
meg, hogy
é) tulságo-
zalyos (fe-
börkötény-

A közszemérem sülyedése.

A társadalmi és állami felbomlást rendszert az erkölcsi sülyedés, a politikai szeméremtelenség előzi meg.

A régi Róma kevéssel reá megsemmisült, a mint az erkölcsök meglazultak, a mint az elvekről, eszmékről, politikai tisztességről és meggyőződésről, csak mint ismeretlen, neveléses mesékről, hihetetlen regékről kezdtek beszélni a herlétek és rabzolgák által kormányzott római polgárok. Byzancz képtelen volt az életerős hunok támadásainak ellentállani, mihelyest a polgárai elpuhultak, lágyak, megvesztegethetőek, megvehetőek, csuszó-mászó kétlábu halatlan állatokká sülyedtek. Róma ledől, rabigába sülyedt. Byzancz elvénhedt, pulya népe nem bírta visszaverni Konstantinápoly bástyái alól a törököt, s a Sofia templom kupuláján még ma is félhold van a kereszt helyén.

Nemrégiben, a képviselőház egyik ülésén Németh Albert, pártunk e veterán bajnoka felemlítette, hogy évtizedekkel ezelőtt a közvélemény nem türte volna meg, hogy oly dolgok történjenek, a minők történeke manapság. A régebbi időben a politikai elvtagadás, elváltoztatás erkölcsi halált vont maga után. Fel is említett egy esetet, a midőn megyei restauratio alkalmával a fehér tollasok néhány tagja kiegyezett a fekete tollasokkal, s közösen restauráltak. Ezek között az egyezkedők között volt a nemzeti kaszinó tagja is, — s Wenekheim Béla indítványozta az illető kizárását, mint a k i t i s z i e s s z é g t e l e n d o l g o t v i t t v é g h e z .

Ma már nem így van!
A hatalom, a hatalom polczán ülők nagy urak szentesítették azt a tételt, hogy a politikai hitehagyás, a politikai jellemtelenség, a politikai renegátság n e m b ű n , hanem erény.

S ma már alig van ember, a ki fejét csóválja, a midőn hallja, hogy egy képviselő, a ki tegnap még dühösen támadta a kormányt, ma annak védelmére kél; ha egy tegnap még ellenzéki képviselő ma már a kormány javaslatát az előadói székéből ajánlja a képviselőháznak elfogadásra, vagy pláne ha egy ellenzéki képviselő ma a miniszteri székéből akar a hon baján segíteni. A mostani időben mindez mehet, —

A »DEBRECZEN« TÁRCZÁJA.

Szeverina boszuja.

Francia beszély.

Vierne H.-től.

1859. június hóban történt, a solferinói ütközet előestéjén.

A francia hadsereg táborára utolsó sugarait löveli a lenyugvó nap. Mig távolabb Solferino fehér házoraik világítja meg.

A dragonyosok hadvezére de Lestry, buskomoran ül sátrában; körülötte tisztjei foglalnak helyet. A társalgás a holnapi napról folyik. Az élénk vita hirtelen megszakad. Egy kis csend áll be, melyet de Lestry szakít meg.

— Borjol — szól a törzsorvoshoz — hisz ön az előérzetekben?

— Már — volt az orvos válasza — előérzete lehet az embeknek, de más kérdés: hogy teljesedik-e?

— Ah! önök orvosok, mind materialisták. — Aztán kis szünet után folytatja:

— Lehet, hogy igaza van, jobb ha rá sem gondolok De nem csoda, ha az ember nyugtalan, mikor oly nap előestéjén állunk, mint a holnapi.

Hirtelen felállt.

— Megpróbálom aludni — szól — kövessék példámat uraim. Pár óra mulva szükségünk lesz erőnkre.

A társaság széteszlott.

Az orvos, egy kapitány és egy fiatal tiszt maradtak együtt.

mindez megy, s mindez összefér a politikai és egyéni tisztességgel.

Hála istennek, hogy ezek a politikai prostituták abból a táborból kerültek ki, mely a jelenlegi kormánnyal ugyan egy közjogi alapon áll, de a személyes differenciák miatt ellenzékessé válik. Reánk nézve valóságos istenáldás volna, ha ez a talmi ellenzék mielőbb véleg megszűnnék, s nem vezetné többé tévutra a választó közönséget. Nekünk a mérsékelt ellenzék, a habarékpárt ép oly ellenségünk, mint maga a Tiszapárt. Mi nem egyszerűen a jelenlegi kormány megbuktatásán dolgozunk, hanem küzdünk a rendszer bukásáért, hogy annak bekövetkezése után a mostani rossz helyébe inagurálhassuk azt a rendszert, a mely Magyarország összes állami attributumait követeli. Követelni fogja azokat a jogokat, melyek nélkül Magyarországon nemcsak az erkölcsi sülyedésnek a politikai szeméremtelenségnek nyílik alkalma és tere arra, hogy buján tenyesszen, hanem a mely nélkül hova előbb be fog következni a társadalmi és állami felbomlás is.

A szemérem ma már annyira sülyedt, hogy a hazánk államigazgatói való ragaszkodást »abrándnak« elérhetlen valaminek, »kivihetetlen törekvésnek« szokták nevezni ép azok, kik évekig küzdöttek az eszmékért, de akik azután jónak látták derekukat beadni, s kemény nyakukat a bécsi közönség jármába hajtani.

A magyar nemzet függetlensége, önállósága csak egy esetben lehetetlen: ha a nemzet maga tartja azt lehetetlenné. Ezt pedig feltételezni sem szabad. Egyes ember lehet rossz, erkölcselen, elvtagadó, hitehagyott; lehet öngyilkos, de egy egész nemzet nem lehet az soha.

Nem lehet különösen akkor, midőn joga, szerződése és történelmi joga van függetlenségéhez. S politikai ellenfeleink szeméremtelenségének legnagyobb hőmérője ép az, hogy ők a nemzet vérebe akarják át szivárgatni azt a hazug tant, — hogy nem lehetünk függetlenek.

És szabadíts meg az ily gonoszoktól!

Debreczen, jan. 9.

— Pápán a függetlenségi párt Noszlopi Antalt, az 1867-iki képviselőház derek tagját léptette fel követjelöltül Láng Lajos volt képviselő ellen. A kijelölés későn történt, de

— Mit akar a tábornok előérzetével? — kérde a fiatal tiszt. — Azt hinné az ember, hogy fel a holnaptól. Olyan bus és aztán a különös megjegyzés. Szerettem volna, ha nem hallom szavait. — Gyakran van ilyen hangulatban?

— Kedves barátom, ha régebben volna ön már e hadseregél, ugy nem lepné meg a hadvezér hangulata. Neki gyakran jön szégyelje és mindent fekete szemüveg alatt néz. Nem vesszük fel e szégyeljet és aztán ismét jökevény, szeretetre méltó és előzékeny lesz, mint azelőtt volt.

— De mi oka, hogy oly szégyeljes? — kérde a fiatal tiszt.

— Tudjuk az okát bus kedélyének, mindnyájan tudjuk! — válaszolt a kapitány.

— Mindnyájan, kivéve engemet, ki csak pár hó óta vagyok önökkel.

— Igaz. De várjon. Majd Borjol mondja el önnek, ő is részes a történetben.

— Jó, elmondom! — szól az orvos; — ámbár nem igen szeretek ama dolgokra visszamelekezni.

Borjol elhallgatott, aztán kis szünet után kezdé:

— De Lestry-t 1834-ben neveztek ki az afrikai hadsereghez hadnagynak. En is ott voltam segédorvos. Együtt indultunk Algierba. Pár évvel idősb voltam ugyan De Lestrynél, de azért nagyon rokonszenveztem és már az uton benső barátságba léptünk, mely azóta sem lazult meg soha.

De Lestry feltűnő szép fiu volt. Mint jó családból való vagonos fiatal tiszt, mindenhol előnyös fogadásban részesült. Algierban csakhamar a nők kedvence lett, ugy hogy egy év nem telt el, már őt a város Don Juan ja.

Három évet töltöttünk Algierban, midőn De Lestry már kapitányi rangra emelkedett.

pártunk tömörülésére nézve igen előnyös volt az.

— Nagy értekezlet tartatik Budapesten a tüzbiztosításoknál előforduló visszaélések meggátálása tárgyában, e hó 11-ikén. A kereskedelmi ügyér ma küldte meg a kérdéseket, a mik felett az értekezlet hivatva lesz tanácskozn.

— A képviselőház holnapután szerdán d e 11 órakor ülést tart, és azonnal érdemleges tárgyalásba bocsátkozik a felebbezések megszüntetéséről szóló törvényjavaslatnak, s ha azt gyorsan befejezi, azonnal megkezdí az idei u j o n c z j u t a l é k kiállításáról szóló törvényjavaslat tárgyalását. Ezek után az u z s o r á r ó l szóló törvényjavaslat tárgyalása fog napirendre tűzteni.

Vetkezzük le a közönyt.

Debreczen, jan. 9.

A debreczeni szini-ügyekről már régen hallgat a krónika. Ilő is, időszerű is azokról pár szót szólnunk, most, midőn még a szinigazgató is itt van társulával együtt, mivel az elmondandók némi részben reá is tartoznak, őt is érdekelní fogják; s bizonyára elérkezett már az idő, hogy a különben igyekvő igazgató a színházon kívül is érvényesítse szakértelmét igazán hanyatló szinügyeinkben.

A tétlenség ugy egyes embernél, mint társulatoknál csak rosszat szül; hol ez tapasztalható, nyomban ott találjuk a romlást és sokszr megfoghatatlannak tartjuk, hogy az a dolog, melynél egykor kiváló tevékenységet fejtettünk ki, egyáltalában nem akar sikerülni; pedig ha közelebbről vizsgáljuk az ügyet, rájövünk, hogy ez azért történik, mert az egykori tevékenységünk a tétlenség váltotta fel. Egy helyzetben maradni, nem haladni korrall és idővel: visszaesést okoz; ily visszaesést kell tapasztalunk városunk szinügyénél.

Felreértések kikerülése tekintetéből sietve jelentjük ki, hogy nem a szini előadásokról fogunk szólni, bár a szini előadások és maga a szintársulat működése elválaszthatlan összefüggésben áll városi szinügyeinkkel; azonban veszünk magunknak alkalmat nemsokára ugy a szini előadásokról, mint magáról a szintársulatról beható és tárgyilagos kritikát mondani. De szólnunk mindenekelőtt azon sem hallgatást, sem halasztást már nem tűrő valamiről, mely „városi szinügy-egylet“ elnevezés alatt ismeretes. Azért mondjuk valaminek, mert az a „valami“

Ekkor anyja kívánságára, vissza készült Franciaországba, hol anyja tárt karokkal és egy milliomos menyasszonnyal várt reá.

Könnyű szívvél búcsúzott el utolsó kedvesétől Szeverinától.

Szeverina táncosnő volt az algieri színháznál. Feltűnő szép olasz leány, kiért hiába versenyeztek sokan, és ki De Lestry-t örülten szerette.

Szeverina boszut esküdtött távozó kedvesének. De Lestry csak nevetett.

En jobban megijedtem az olasz nő magaviseletén, én feltettem magamban De Lestry távoása után, hogy vigyázni fogok e nő lépteire.

Szerencsétlenségemre Szeverina elhagyta Algier, alig egy hó mulva kedvese távoása után, és így nem hajhattam végre feltett szándékomat.

Három év telt el ismét De Lestry hazatéréte után.

Levelezésben maradtunk. Megtudtam leveleiből, hogy megnősült és hogy egy kedves fiu gyermek atyja és rendkívül boldog.

Törzsorvossá történt kinevezetésem alkalmával, visszahívtak Párisba.

Hajóra szálltam és örömtelt szívvél utaztam vissza hazám felé.

Marseillebe érkezve, beszálltam a Castellane szállóba, hol a vendég-névsorban legelől De Lestry gróf és neje nevé olvastam.

Képzeltetik, mily örömtelt baráti szívvél ölelkeztem meg három évi viszontlátás után.

De Lestry bemutatott nejének és büszkén mutatta meg két éves rózsás arcú, szőke Danikáját.

Egész bolondja volt, e két szemű kis fiúnak, ki olyan volt mint egy angyalka.

Ez egyszer láttam csak e fücskát, de

nem sokkal több, vagy talán egy fogalmu a semmivel; ki merné tagadni, hogy a nevezett szinügy-egylet ez idő szerint egy semmi feladatának, kitűzött czéljának megfelelni nem képes, nem tud, vagy nem akar; mely tudomásunk szerint mégis létezik, létezik azért hogy némelyektől az évi egy forintnyi tagsági díj bezaklattassék, és hogy bizonyos az elnöki, alelnöki stb. czimet némelyek éveken keresztül viseljék és mit sem tegyenek.

Ez a cím ugyan titulus sine vitulo s egyáltalában nem volna kifogásunk, ha évtizedeken keresztül viseli valaki valamely egyletnél az elnöki czimet, de a mai társadalom és társasélet bevett szokásai szerint egy egylet évenként tartandó közgyűléseiben szokta megválasztani tisztikarát, s a bizalom rendszerint csak egy évre terjed, ha ugyan azzal az illetők továbbra is meg nem ajándékoztatnak. A szinügy-egylet tehát törvényen és szokáson kívül helyezte magát akkor, midőn elmúlt már három éve annak, hogy a közgyűlést egybehvívni elmulasztotta. Nem épen azért volt volna ez szükséges, hogy új tisztviselői kart válasszon, mert hiszen az ügyre nézve mindegy, akarki legyen élén az egyletnek, csak tevékeny legyen, hanem azért, hogy számot adjon a múlttól, mit tett, vagyis helyesebben, mit nem tett; hogy miképen felelt meg kitűzött czéljának és hivatásának, és ha a szükség ugy kívánja, mondja ki a közgyűlés, miképp, vagy van czélja, vagy nincs az egyletnek, s ez utóbbi esetben oszlojék fel.

Ez lenne a teendő első sorban, de hát ugy vagyunk Debreczenben sok mindennel; kezdetben nagy hévvel karolunk fel valamit, s aztán ezekben hagyjuk a mi mellett előszere-telt küzdöttünk; nagyon ritka téren találko-zunk kitartással. A szinügyegyletre Debreczenben nagy feladat vár, s ezt illetékes helyen soha nem akarták elismerni. Hivatásánál és megállapított hatáskörénél fogva, befolyással kell bírnia a többek közt azon irány meghatározásánál, melyet a szinigazgató a közönség szemben követni tartozik; a szinügy-egyletnek kötelessége lett volna gondoskodni, mihelyt a szolidáris viszony Debreczen és Nagyvárad közt megszakadt, hogy a debreczeni szintársulatnak nyári állomáshelye legyen, ha már egyáltalában nem kivinétó az, hogy Debreczenben nyári szinkör építhetessék. Egyszóval ideje volna rendezni mindezen ügyeket, de ez csak ugy lenne lehetséges, hogy a szinügy-

soha nem tudom feledni; mindig előttem lebeg a mosolygó angyal arczocska. Borjol elhallgatott pár percze, hangja remegni kezdett. Aztán folytató:

— De Lestrytől értesültem, hogy Olaszországba utaznak. Marseille-ban csak két napot szándékoztak tölteni.

Elhatároztam e városban maradni, mig barátom el nem utazik.

A délutánt együtt töltöttük De Lestry lakásán. A kis Danit sétálni küldték dadájával a tengerpartra.

Két óra hosszágú időzhettünk már együtt, barátommal és szellemus nejevel, midőn egyszerre feltáruit az ajtó és a kis fiu dadája rohant be.

Kétségbeesetten rogyott De Lestry grófnő lábaihoz és zokogva vallá meg, hogy elvesztette a kis Danit.

Lenn játszottunk a tengerparton; csak egy pillanatra fordultam el tőle, midőn egy szakasz katona ment el mellettünk. Visszafor-dulva nem láttam többé a gyermeket, csak a pillanat műve volt, eltűnt szemem elől, pedig alig lehetett ideje elfutni. Kibájtam, futká-roztam ide s tova keresve a gyermeket, de bár sokan voltak ott, senkisémm láttá őt. Az emberek velem keresték, mindhiába.

Ah talán tengerbe esett! — sikoltott a kétségbeesett anya.

E feltevés nem volt valószínű, mivel jól messze voltak benn a szárazon. Azonban minden keresés hiába való volt. A rendőrség felkutatatta egész Marseille-t, a gyermek személy-leírását megküldték minden nagyobb városba Franciaországban.

De Lestry félvagonát elköltötte kis fia feltalálására, maga utazta be egész Európát, de hasztalan.

DELEM.

ésére hívja
kat az ot-
követjük s
észkedő kö-
meg a tel
egzsüksége-
adarak ete-
lélfelreső
szerkezettel
zzá se fer-
s a föld-
asztal, mely
alap lesz ál-
calap között
czélnak.
A francziák
it) nevezik.
gaszólvá, a
lik, vagy el-
dött, tisztá,
zás és erős
új és e mel-
derítés is
is már na-
két akkora
boron friss
t jó ujbór
sepről 30
melyet az-
elkeverünk.
juk és más
feritjük. Az
lehet töl-
kell a bor-
esedni nem
stlen bor jó,

uár 9-én a
Három csó-
s, tragoedia

tójtától.)

9. A város
Czinecz Ig-
folytán egy-
C o s s u t h
évi szüle-
város kö-
o t küld.
legnagyobb
zik, hogy a
ég legmele-

jtják, hogy
ég utánozná
t.

metország-
híre szár-
szik, s azt
c maga ter-

d. u. 2 ó.)
g-Duna töl-
környékben

iza. Köszönjük
znájuk.
tel vesztük.
alomszerűen ér-
e. A viszontlá-
szszemlékezés
k mielőbb. Ad-
on köszönjük a
a többire vonat-

ER LAJOS.

I IMRE.

egylet újá alkotnának, s a régiek helyett, új tisztviselők általán az ügyek élére.

Sem czélunk, sem jogunk nincs körvonalozni azon teendőket, mik a szünügy-egylet várákznak; de nézetünk szerint első és leg-sürgősebb teendője volna, alapról gondolkozni, melyből a már évtizedeken át használatban levő, nagy értéket képviselő, jórésze elkopott színházi díszletek kiigazittassanak. Teendői sorába tartoznék, megvizsgálni a színházi nyugdíjintézet ügyeit, melynek mult évi működéséről szintén nem tudunk még semmit. S hogy többet ne említsünk, ellenőrizni azon a színházi szerződésben is kikötött megállapodást, hogy a karácsony és húsvét első napjain tartandó színelőadások jövedelmei valóban a nyugdíjintézet alapja javára forditassanak, mivel mint tudjuk, a közelebb mult karácsonyban az előadás jövedelme nem a mondott czélra, hanem az igazgatóság zsebeibe folyt; stb. stb.

Mivel tulajdonképen azt sem tudjuk, hogy kihez intezzünk felhívást a szünügyegylet közgyűlésének összehívása tárgyában, mert az elnök tartózkodási helyét nem tudjuk, az egy-let jegyzője pedig távol tőlünk, Szegeden lakik, — nincs egyéb hátra, mint, hogy városunk hatóságának figyelmét ez ügyre felhíván, tőle kérjünk es vájunk sürgős és hathatós intézkedést.

Az árvíz.

A vén Duna egyre háborog, s a tegnapi nap folyamán ismét semmivé tette azon reményt, hogy a vész szűnni fog.

A Győrben érkezett tudósítások aggasztóan hangzanak. A töltések Győrszigetnél átszakadtak. Daczára, hogy a tartós nagy hideg és a felső Rába apadása magára Győr városára, mely különben szintén veszélyeztetve lett volna, nagy előnnyel volt, a katasztrófa Szigetben — Győr virágzó külvárosa 4500-nál több lakossal s 270 lakóházzal — bekövetkezett. Reggel 1/3 óra után a legnagyobb veszélyt jelezték: a lakosok egy részét csak erőszakkal lehetett a házakból és tulajdonátó eltávolítani és biztonságba hozni.

Emberéletben való veszteség delelőttsehol sem konstatalt.

A veszedelméről a sürgönyök így hangzanak:

Győr, jan. 8. reggel. A Győrszigetet védő töltést éjjeli 3 órakor három helyen átszakította a víz és Sziget elborította. A lakosság több helyen kényszerrel kiszállásoltatott, marháját nem akarván elhagyni. A kár nagy, három folyónk 9 ezimentert áradt. Pataháznál a Duna szakított. Pataházát, Révfalut elöntötte. A lakosságot mentik. Az újvárosi töltés is nehezen tartható.

Győr, jan. 8. Ma reggel fél négy órakor Győrsziget és Révfalunál a kimerülésig dolgozó katonaság és polgárság működése daczára, a védőtöltések áttörtettek. A veszély és nyomor leirhatatlan. Győr város nagy része is elöntött. A víz folyását árad. Jótékony növegyeteink ezekre menő menekülőket élelmeznek. Minden heliség tömve van menekülőkkel. Az utcákon talpak segélyével tartatik fenn némileg a közlekedés.

A grófnő meghalt bánatában. De Lestry neje halála után teljesen magára maradt.

Ugy élt mint egy remete, de kétségbeesésében is mindig a reményt táplálja, hogy végre is felfogja találni gyermekét, ha csak a tenger el nem nyelte.

E reménye adott neki erőt arra, hogy visszatért a hadsereghez és itt csak olykor szállja meg a bánatos hangulat, milyenben az imént látta.

Majd holnap végzé az orvos elbeszélését, — holnap látja meg őt az osztrákok közt, hogy nem aluszik. Figyeljen csak óator viselére és mondja majd el nekem, mit szól hozzá.

Másnap már reggeli 5 órakor megszólaltak az ágyuk.

A francia hadsereg erős tüzelést kezdett, melyre az osztrák sereg ágyui válaszoltak. De csakhamar észrevehető lett, hogy e pár óráig tartó ütközetben a francziák lesz a győzelem.

A lovasságot, melyre Benedek tábornok számított, háromszor verték vissza.

Délután három óra felé a francia hadsereg már Loflerius előtt állott. Ekkor az osztrákok utoljára szedték össze erejüket.

Heves viadál fejlődött ki.

A francziák is megfeszített erővel dolgoztak.

De Lestry dragonyosai voltak legelül.

Borzasztó volt hallani az ágyu dörgés, fegyver csörgés és lőtombolás zaját.

Az ütközet zavarában De Lestry tábornok egyszerre egy szakasz osztrák huszárt pillantott meg vagy tíz lépésnyi távolban.

A szakaszt egy francziás arczu fiatal tiszt vezette.

Egyház és iskola.

I.

A protestáns egyház élete a mult s jelen évi zsinat működése folytán új korszak küszöbén áll. Nem mondjuk, hogy ez új alapon fejlődése és virágzása lehetetlen, mert ott, hol hatalmas szellemi és anyagi erő van egyesülve, ha az erőket egyesíteni és tevékenységre lendíteni sikerül, az előhaladást és gyarapodást tagadni képtelenség; de nem hallgathatjuk el, hogy ez új alap, legalább részben, oly viszonyokat teremtett, melyek mellett teljes nyugodtsággal és buzgalommal tekintünk a jövőbe nem lehet. A domesztica és országos egység megteremtése, továbbá a convent megalkotása, ha működését a protestáns egyház fontos érdekei vezérlik s a modern politika cselekvési irányába bele nem sodortatik, az egyház szervezettége, mind az egészséges életfejlődésnek lehetnek tevézői; de az iskolaügy elválasztása az alkotmány keretétől s ez által az autonomia egyházi és iskolai részének elkülönítése komoly aggodalmakra szolgáltathat okot, mert ha visszagondolunk az egyház mult századi életére, melyben a legerősebb támadások épen az iskolaügy ellen intézettek; vagy ha csak arra gondolunk is, hogy magával a magyar kormányval 1867 óta épen iskolaügyi intézkedésekben volt legtöbb és legkevesebb összeütközése egyházi főhatóságunknak, lehetetlen arra nem gondolnunk, hogy e különválasztás főként a „divide et vincas” elvből követeltetett a zsinattól. Annál aggasztóbb a helyzet e tekintetben, mert azt az egy pontot is, mely az egyházi törvényekbe az egyház jogának biztosítása végett fölvetetett, korántsem lehet másnak tekinteni, mint oyan botránnyokot, mely miatt az egyház, ha iskolaügyi autonómiájához komolyan ragaszkodni el van határozva, minden lépten-nyomon összeütközik a kormánnyal, a mennyiben ez az alkotmányosan létrehozott törvények nevében követeli intézkedéseinek foganatosítását, az egyház pedig az 1790-ki XXVI. t. cikk értelmében vitatja iskolarendelési jogát, mely két, egymással a mai viszonyok szerint is sokban eltérő alapon való küzdelem a reformált egyház iskolaügyi autonómiáját nagyon kérdésessé teszi, mert hiszen az országgyűlés többségének aligha lesz kedve valaha intézkedéseiben az országos törvényekkel felhígított 1790-ki alaptörvényre tekintettel lenni, a miniszter pedig szívesen nem létezőnek tekint, a mitől szabadulni óhajtott. A veszély épen abban rejlik, hogy a világos, határozott törvény ma már értelmezésre szorul a két fél között, kik közül aligha az erősebb nem lesz a győztes.

Abban az édes reményben se ringassuk magunkat, hogy mivel a zsinati jegyzőkönyvben ki van fejezve e czélna szentelt külön szám alatt az iskolaüggyhez való ragaszkodása egyházunknak, sőt a királyi felséghez intézett felterjesztésben is hangsúlyozva van az iskolai autonomia joga: nincs elveszve sőt ingadozóvá sem lett ref. egyházunk iskolaügyi önjogu rendelkezéseinek és intézkedéseinek szabadsága, mert annak a zsinati határozatnak a s felterjesztésnek alig van egyéb értéke, mely világosan mutatja, hogy az iskolaügyi teljes autonómiát felette fontosnak tartja a ref. egyház, de azért csak ingadozó alapon látja jónak azt törvényeiben biztosítani.

Minde változásra a kormány erős magartartásának hatása alatt lett hajlandó, a zsinati többség. Az egész tárgyalás alatt izgatottság uralkodott: a szokott időn áttartott zárt értekezletekből egyes hírek szivárogtak ki, melyek majd aggodalmat keltek; híre járt többször, hogy a miniszterrel távirati értekezés folyik, majd küldött is rándult fel véleményének és utasításának kitudására. E kínos vergődés

eredményeül megszületett az aggasztó megállapodás, illetőleg a törvénynek iskolaüggyünkre vonatkozó kétes értékű pontja.

De hát miért nem engedte a miniszter az 1790-ik törvény értelmében biztosítását a ref. iskolai autonómiának? Hát volt valaha idő, midőn a ref. egyház magyar nemzeti érdekek és cél eleni áramlatot indított, vagy gyamolított volna, avagy épen iskoláiban tőle telnetőleg magára hagyatva is nem ápolta volna a hazaszeretnek, alkotmányos magyar nemzeti élet tiszteletének szent érzelmein kívül a tudomány és nemzeti művelődé fontos ügyét is? Szükségképen kellett hát gyamolítás helyett kormányi gyamság alá helyezni ezt az egyházat? Látnunk kell, fájdalom hogy a kormány szempontjából kellett; azonban, hogy miért kellett, mindeddig kiderítve nincs. Nyílt titokként beszéltek, hogy a korona előtt a a kormány tekintélyének emelése szempontjából volt erre szükség; valószínű, de ha ez igaz, méltán fájdalmas ama belőle vont következtetés, — hogy az iskolai autonómiát biztosító 1790-iki XXVI. t. cikknek, e drága közkincsünknek, a patens ellen hajdan oly lelkes hévvel küzdő, buzgó református Tisza Kálmán kormánya kedvéért kellett csorbát szenvednie.

Van azonban más felvétel is, mely a megtörtént szomorú esemény származására világot vet. Ez a kormány politikájának folytonossága. A XVI és XVII században a rom. cath. vallás érdekeitől a reformáció ellete ellen vívott harcok közepette fel-feltűnt, már elég sürűen a protestáns iskolák elleni támadás; nagy volt a szorongatás a XVIII. század folyamán is, mint ezt a nagy Révészünk oly apróra kimutatta. Igaz, a rom. cath. egyház szolgálatában volt ily szives előkezeséggel irántunk a kormány. De hát 1867 óta változtak a viszonyok. Nemzeti kormányunk van, mely talán, a mit — a sürűn tapasztalt szomorú jelek után nehéz elhinni, — nem all többé a clerus szolgálatában. (De biz ott all. Szerk.) Állami cél érdekeiben követeltetett a kormányi intézkedés iskoláinkban, hogy az új magyar alkotmány, új magyar nemzeti cél, modern nemzeti aspiráció iskolatete oltassék be bennök növevényeink lelkületébe. Megdöbbenő, ha ez lenne a valódi ok; pedig tele van a levegő vele, — magok az állami intézetekben működő magyar tanáraink beszélnek panaszsképen, s ilyenekből kikerült növevények hangoztatják fájdalommal, — hogy a magyar nemzeti küzdelem és vágy legszebb alakjai szoktak ott lerántatni azon piadesztalról, melyre őket a nemzeti kegyelet emelte.

Lehet oka a kormány intenciójának az is, — hogy lejárt a legszentebb áron szerzett kiváltságoknak is kora, azért azokat mind meg kell semmisíteni; s ha leromboltatnak a ref. egyház autonómiájának falai, könnyebb lesz boldogulni a rom. cath. egyház és a többiek autonómiájával, hogy azoknak romjain a miniszteri omuiopotencia felépüljön. Lehetőnek látszik ez is, de aligha könnyíti meg az eddig elért eredmény a kormány célját. Ime a rom. cath. clerus, midőn a ref. egyházban törtétekről tudomást vett, szükségesnek látta legbatalmasabb alakjai által kiküldeni az autonómiához ragaszkodásnak, s azért való küzdelemnek szent kötelességét. Pedig ez nem tréfa dolog, mert a clerus a jelekből láthatólag ma is élő hatalom, mely nem fogja loyaltásból feláldozni autonómiájának egyetlen egy követ sem. Sőt még akkor is, midőn talán a harc közeledtét rejti, nagy befolyásával mindent elkövet, az alapítványi javak cath. természetének törvényesítésére, a mit — ugy látszik — egy szép reggelen megtörtént valóságnak fognak látni és tapasztalni. Pedig volt idő és pedig akkor még, midőn Tisza K. hatalmas

ellenzéki vezérként működött, hogy épen az uralkodó többségből valláskülönbség nélkül alkotott országos bizottság véleménye alapján, reményünk lehetett arra, hogy ez alapítványok egyik jelentékeny része nem fog catholicus jellegűnek nyilvánítani. S ma, Tisza Kálmán uralma alatt füstbe szállott e reményünk is.

Külföldi dolgok.

A francia nemzet a legelőnkebb részvétellel kísérte nagy halottját. Gambet a tetemet az örök nyugalomra. A végtisztességen részt vettek az elszász lotharingiak is.

A köztársasági irányu lapok annak az óhajuknak adnak kifejezést, hogy a legutóbbi hét gyászos eseményeivel szemben a köztársaság minden híve, főleg pedig a parlamentben összetartson, s hogy az egyetértés érzete, mely a beszédekben nyert kifejezést, tovább fog tartani a Gambetta sírjára helyezett koszorúknál.

Az emberi jog védelmére alakult egylet Rómában tegnap előtt megkísérelé leleplezni Oberdank új szobrát, de a rendőrség által a kormány meggátolta ezt, s a gyűlést feloszlata. Mintegy 25 en elfogattak, köztük az elnök is, ezek azonnal börtönbe szállítottak. A szobrokat és falragaszokat lefoglalták.

A Nordd. Allg. Ztg határozottan demontálja a londoni Pall Mall Gazette azon szenzációs híret, mely szerint a Lodonban lakó németekhez behívási rendelet érkezett volna. Hangsúlyozza, hogy a Pall Mall lord Roseberynek, Rothschild vejének organuma s a kérdéses hír az a la baisse üzérkedésnek támogatására szolgál.

Berlinből írják: Kamecke hadügyminiszter ismételve értekezett az utóbbi napok alatt a császárral. Hír szerint, a keleti határookra való csapatáthelyezés s a tüzéség szaporítása képezte az értekezletek tárgyát. Megczáfolják egy pommerániai lap azon híret, mely szerint az ottani helyőrségek az orosz határra rendeltettek. Nem a legkellemesebb hatást tett itteni legmagasabb körökben Brisson gyászbeszédének, melyért a francia kormány fetelőséget vállalt. Elzást a francziák számára reklamáló kifejezése. Bonyodalmokat azonban nem fog egyelőre kelteni ezen incidens, mert a császár s Bismarck egyaránt idegenkednek a háborútól.

Hivatalos.

Szeged szabad kir. város törvényhatósága, mult 1882. évi decz 28-án kelt átiratában értesíti városunk hatóságát is, hogy Szeged utczái és terei éjjeli viágításának kérdésében a legújabb találmányu villamvilágításból a próbavilágítás f. évi jan. 2 től 15-ig esténként fogván megtartatni, az új találmány iránt érdeklődő közönségnek az által alkalom nyujtatik, a villamvilágításnak közvetlen cselelés utján való megismerhetéséhez.

Debreczen, 1883. január 8-án.

Debreczen város kapitányi hivatala

ÜJDONSÁGOK.

* **Garbóczy siremlékere** megindultak az adakozások. Helyre lesz tehát útvé az a mulasztás, a mit a közönség és kivált a ref. egyház régi presbyteriuma elkövetett. Nagyon helyen van ez. Az oly jó emlékü férfi, mint Garbóczy Sámuel híres énekező volt, ki oly sok ideig szolgálta a közönséget, megérdemi, hogy emléket ne hagyjuk elenyészni. Reméljük is, hogy a jó öreg sirja nem soká fog jelte-nül állani. Eddigelé adakoztak e czélra: Kerekyártó Sándor 1 frt, Boros Sándor 1 frt, N. N. 20 kr, Nagy Pál tanár 1 frt. További adományokat mi is köszönettel fogadunk s hirlapilag nyugtázunk. Hogy is mondta Kaziucz? Tiszteletjétek meg azt a helyet, a hol egy jó ember fekszik.

* **Kossuth Lajos** nagy hazánkia — mint a Függelenségnek írják — becses újvi aján-dekot küldött Komjáthyné Eördögh Etelka asszonynak Kolbására Zemplénmegyébe, válszul egy hozzá, mint nagybátyjához irt névapi üdvözetért. A küldemény selyem és bársony diszítésü varrókészletből áll, benne a nagy hazafi arczképe sajátkezű névaláírással és e három szóval: „80 éves korában.” A küldeményhez egy fekete keretű névjegy is volt csatolva új évi gratulációval.

* **A képiállásról.** Képiállásunk a városház nagytermében naponkint megtekinthető 30 kr belépti-dij mellett. Ajánljuk ugy a városi, mint különösen a vásárra vidékről beránduló közönségnek a kiállítás megtekintését. Az ujjában érkezt festmények közül különösen kiválók Konek Ida művei, egy öreg női tanulmányfő, élénk szinezéssel, tökéletes rajzzal; ugyanacsak tőle egy „lengyel zsidó” és egy act-tanulmány, szinezés és rajz egyiránt korrekt. F e l e d i Tivadartól „Három huszár”, kis alakban, gyönyörű symetriával. Új képek érkeztek még Margitay Tihamértől (női tanulmányfő), Eisenhut Fe-

A tiszt csak egy löfényire volt már a tábornoktól.

De Lestry már maga felett látta a huszártiszt kardját villogni, midőn hirtelen elűtötte pisztolyát. A fiatal huszártiszt halva rogyott le lováról. De Lestry golyója talált.

Ütközet után bejárta De Lestry a csata mezőt. A fiatal huszártiszt ott feküdt holtan a többi áldozat felett, sebéből még pa'akzott a vér.

De Lestry mely fájdalmat érzett a hullalátásán. Szemeibe könnyek toltak.

Csudálatos, mily fájdalmat okoz neki e szelid gyermekes arc látása. A holt tiszt mellett egy másik osztrák tiszt feküdt sebesülten.

A tábornok ehhez fordulva kérdé:

— Meg tudná ön mondani ki volt a derék fia?

— Bécsi fia volt Christel Ferencznek hívták.

Egy hóval a villafrancai ütközet után De Lestry Párisba tért vissza. Már egy levelet vártá Milanóból. A tábornok felbontá a levelet és olvasá:

Kedves barátom!

Bizonytal tudod, hogy a milanoi korodában vagyok. Ide küldik a sebesülteket. Ezek közt volt a napokban egy vén asszony is férfi öltözetben Haldokolva tetek egy ágyra.

Feléje fordultam. Élénken emelkedett fel fekhelyéről nagy fekete szemét rám mereszt és remegő hangon szolt. — Orvos ur Barjal ur! hát már nem ismer fel engem? En Szeverina vagyok.

Jobban megnézve őt csakugyan felismerem e roncsban egykori kedvesedet, a szép olasz Szeverinát. Hogy mi okból volt férfi öltözetben nem tudom, de nem is keresem.

Csak azt közlöm veled, mit maga jószántából vallott be előttem.

E vallomás talán lehetővé teszi neked, hogy végre kebledre ölelhess egyetlen fiadat. A haldokló Szeverina bevallá, hogy ő lopta el a kis Danit. Bosszút állt így rajta hűtlenségedért. Több ideig volt faddal Bécsben nagy nyomorban, míg végre nem bírva tovább a gyermeket eltartani, jó emberek kegyelmére bízta és elhagyta az osztrák fővárost.

A család kire a fiut bízta a Rózsau-czca 19 szám alatt lakott.

Szeverina nem tud többet gyermekéről, de talán ez is elég arra, hogy feltaláld őt, csak fordulj az osztrák követséghez.

Régi barátod

Borjal.

De Lestry örömmel rohant a követséghez. Két hétig lázas izgatottsággal várta a választ. Ekkor érkezett levele Bécsből, mely így hangzott:

Gróf ur!

„O méltósága a miniszter tudatja gróf ural, hogy a kérdéses gyermek 1846 ban a bécsi lelencházba adatott innen az olmcüzi katona intézetbe került. Az akadémiából kilepve a huszársághoz osztatot be, és a solferinói ütközetben lelte halálát.

Fogadott atyja nevé viselte: Christel Ferencznek hítták.”

De Lestry kiejté kezéből a levelet Inasa egy óra mulva lépett a szobába és halva találta karszékeben.

MEGHIVÁS.

A h.-bösszörményi részvénytársulati takarékpénztár második évi rendes közgyűlését 1883. évi január hó 21-én. délelőtti 10 órakor Hajdu-Bösszörményben, a vendéglő nagy termében tartja, melyre a t. részvényes urak az alapszabályok 16. és 17. §-ira*) hivatkozással eszennel meghívotnak.

H.-Bösszörmény, 1883. január 3-án.

Az igazgatóság.

Tanácskozás tárgyai:

1. Közgyűlési elnök ad hoc választása.
2. Igazgatósági jelentés az 1882. évi üzlet eredményéről.
3. Felügyelő-bizottság jelentése.
4. Mérleg előterjesztése, a nyereség felosztása és a felmentvény megadása iránti intézkedés.
5. Igazgatóság javaslata a könyvelő és pénztárnok fizetésének felemelése iránt.
6. Igazgatóság javaslata az alapszabályok megváltoztatása iránt.
7. Ugyanannak indítványa az üzletkötő kiterjesztése tárgyában.
8. Egy három tagu bizottság választása a közgyűlési jegyző-könyv hitelesítésére.

*) 16. §. A közgyűlésen minden részvény egy szavazatra jogosít, azonban saját részvénye után legfeljebb 10 és meghatalmazás útján szintén 10 szavazatnál többet nem gyakorolhat.

Hogy valaki szavazati jogát gyakorolhassa, megkívántatik, miszerint részvénye a közgyűlés megtartása előtt legalább 30 nappal nevére legyen írva.

17. §. A közgyűlésen képviselheteti magát minden részvényes meghatalmazás által is, kiknek azonban szintén részvényesnek kell lenni. (16. §.)

E részben kivételt képeznek a kiskorúak, vagy gondnokság alatt állók, kik gyámjuk, vagy gondnokuk, nők, kik férjeik, vagy meghatalmazott, társulatok vagy egyletek, melyek főnökük, jogosított cégvezetők által képviselhetetik magukat.

Minden hasonló készítmény felet előnyvel bírnak e en pastillák, melyek minden ártalmas állagot mentek; legnagyobb sikerrel alkalmaztatnak alszervi-betegségeknél — váltóláznál, mellbetegeknek, bőr, szem, agy, szájbetegeknek, gyermekek és női betegeknek; könnyen hajtó és vértisztító, egy gyógyszer sem kedvezőbb és ártalmatlanabb a

DUGULÁST

leküdeni, mely minden betegségnek forrása. Cukros voltuknál fogva gyermekek is kedvelik. Ezen pilulák PITHA tanár udvari tanácsos bizonyítványa által lettek kitüntetve.

Egy skatulya, mely 15 pilulát tartalmaz, ára 15 kr. Egy csomag, mely 8 skatulyát és így 120 pilulát tartalmaz, csak 1 frt.

ÓVÁS! Minden skatulya, melyen e czég: „Apotheke zum heil. Leopold“ nem áll, hamis, melynek megvetelétől a közönség óvatik.

Megfigyelendő, hogy rossz, siker nélküli, sőt ártalmas készítmény ne vétessék. — Egyenesen Neustein-féle Erzsébet pilulák kérendők ezek s a használati utasítás az itt látható aláírással vannak ellátva.

Főraktár Bécsben:

Apotheke um heilig n Leopold Neustein Ph. Stadt, Ecke der Planken und Spiegelgasse

s minden gyógyszerárban. (9.)
1 frt 15 kr. beküldés mellett küldünk egy tekercset bélyegmentesen.

Évfolyam VIII. Jahrgang. Nr. 342. sz. Budapest. 1883. január 1-én.

M E R C U R.

Hiteles sorsolási tudósító

Előfizetheti: **BUDAPESTEN** Dorottya-utca 12. Vidékről postautalvánnyal. Bérmentesen házhoz küldve vagy pósta útján egy egész évre 2 frt. Hirdetések legjutányosabb áron számítatnak.

osztrák-magyar és külföldi sorsjegyekről, kisorsolható állam- és magán-kötelezvényekről, vasuti-, gőzhajózási- és ipar-részvények és elsőbbségi kötvényekről, záloglevelekről stb.

Szakirat bank és vasuti ügyekről.

Authentischer Verlosung-Anzeiger von österreichisch-ungarischen und ausländischen Lotterie-Effekten, verlosbaren Staats- und Privat-Obligationen, Eisenbahn-, Dampfschiff- und Industrie-Aktien und Prioritäts-Obligationen, Pfandbriefen etc. Zeitschrift für Bank-, Finanz- und Eisenbahnwesen.

Man pränumerirt: **BUDAPEST** Dorotheagassa 12. Von ausserhalb mittelst Postanweilung. Franco ins Haus der mit Postsendung ganzjährig fl. 2. Inserate werden billigt berechnet.

Előfizetési felhívás.

1883. január 1-én új, egész évi előfizetést nyitunk az 1883. évfolyamra. A „Merkur“ megjelen magyar német szöveggel 3—4-szer havonként, szükség esetében gyakrabban is és pedig közvetlen minden jelentékeny huzás után; ugyanazt közli könnyen felfogható rövidségben, czélszerű és táblázatos felirattal a hiteles sorsolási lajstromokat, valamint a hátralékosokat azaz a huzott és eddig felle nem vett nyereményeket, az értékekkel bíró közönségre nézve tehát nélkülözhetetlen organum.

Előfizetési díj házhoz hordva vagy postán küldve egész évre **csak 2 forint.**

A „Merkur“ kiadóhivatala Budapest.
Dorottya-utca 12-ik szám.

(22.)

!! GYÁR-FELSZÁRTELÁS MIATT !!

Csak 8 forint 50 krért 58 darab Britanniaezüst evő-eszköz gyári szabadalmi jegy.

Halljátok, lássátok, csodáljátok!

Egy valódi elpusztíthatlan, szabadalmazott evő- és csemege-service, igen jó, sulyos, tömör Britannia-ezüstből, mely a valódi ezüsttel egy és ugyanazon rangba helyezhető s melynek fehérségeért 25 évi használat után is, kívánatra irásos kezességet vállalok. Ezen készlet előbb 30 frtba került, most pedig e reel érték egy negyed részért adatik.

Az egész készlet következőkből áll:

6 darab tartós	Britannia-ezüst kés	2 frt 25 kr.
6 " sulyos	" villa	1 frt 20 kr.
6 " tömör	" kanál	1 frt 20 kr.
12 " "	" kávéskanál	1 frt 40 kr.
1 " "	" levesszedő	1 frt 10 kr.
1 " "	" téjszedő	— 60 kr.
6 legfinomabb	" pohár-álca	1 frt — kr.
6 tartós Britt.-ezüst csemege	és gyermekkés	2 frt — kr.
6 sulyos	" csemege vil	1 frt — kr.
6 legfin.	" készámoly	1 frt — kr.
6 igen fin.	" feldar. készl. (kés és vil.)	1 frt — kr.
58 darab		14 frt 35 kr.

Az összes 58 darab, mely a fentebbi gyári jeggyel fémjelvezve van **csak 8 frt 50 kr.**

Ezen tárgyak egyenként is megküldetnek minden megrendelőnek, de az, ki az összes 58 darabot megrendeli, ezeket a kitett 14 frt 35 kros ár helyett megkapja **valamennyit együtt csak 8 frt 50 krért**

Tisztítópor Britannia ezüstömböz 1 doboz 15 kr. Minden más czég által hirdettett Britannia-ezüst készlet nem valódi Britannia-ezüstből való s ezek legrövidebb idő alatt megfeketednek vagy megsárgulnak. — Én ilyen készleteket a t. cz. közönségnek 2 frtért szerzek, olcsóbban, mint a menyinyiért más oldalról dicseretnek. Megrendelések csak az értéknek előleges beküldése, v. utánvét mellett teljesítenek s következőleg cizemendők:

NELKEN's Britannia-Silber Hauptdepot

BÉCS, I. Mária Theresienstrasse 32.
Akinek e garnitur nem tetszik, annak a pénz kifogástalanul visszaadatik. A vállalat lelkiismeretességének jele. (20.)

Étvágytalanság és emésztési hiány, hámrhoid-, valamint légzési betegségek, köhögés, mellbetegség, testi gyengeség, vérszegénység, csodálatos gyógyulást találnak a Hoff János féle maláta-készítmények változatos használata folytán.

Ritka gyógyjelentés,

szeptember elsejéről csodálatos módon elért gyógyulás felől a Hoff János-fele maláta-kivonati egészség-sör (ugyanaz számtalanokon segített már, kiknél egyéb szerek sikertelenek maradtak) és a többi előnyösen ismert kitűnőségeik, császárok és királyok által 58-szor kitüntetett Hoff János-fele maláta-gyógytápkészítmények által.

Tekintetes ur! Az igazságnak tartozom azzal, hogy az ön Hoff János-fele maláta-kivonati egészség sörének és maláta csokoládéjának gyógyhatása felől a következőket közlöm:

Anyám, ki már évek óta gyengülésben szenvedett és e mellett még gyomor- és mellbeteg is volt, 7 1/2 hónap óta naponként háromszor használta az ön maláta-sörét s naponként reggel és este egy csésze maláta-chocolate-t s ime, anyám oly egészséges, hogy 78 éves asszony léteére személyesen vezeti a háztartást. Szíveskedjék még küldeni (következik a megrendelés) ismét egy szállítmányt. Örökké hálát adok.

Eger, Csehország, 1882. szept. 1.
FŐRAKTÁR: Csanak József. Debreczenben, főpiacz, továbbá Rickl József Zelmónál Gerébly Fülöp, Varga Lajos, Ujházi István. — Nagyvárad: Jánky Antal. — Nyiregyháza: Korányi Imre gyógyszerésznei. Továbbá minden nagyobb gyógyszerárban.

Tanítónő kerestetik.

Egy 6 éves leányka mellé okleveles tanítónő kerestetik, a református nők előnyvel bírnak. Feltételek Kállay Lászlónál Földesen megtudhatók.

Mária-celli GYOMOR-CSEPPEK,

jeles hatású gyógyszer a gyomor minden bántalmái ellen,

s feltűnőhatatlan az étvágyhiány, gyomorgyengeség, rossz szagú lehellet, szelek, savanyú felbűrés, köhögés, gyomorhurut, gyomorégés, huykőképződés, túlságos nyálkaképződés, sárgaság, undor és hányás, felfújás (ha az a gyomorból ered), gyomorgörös székszorulás, a gyomornak túlerheltsége étel és ital által, gillista-, lép- és májbetegség, aranyeres bántalmak ellen.

Egy üvegcsé ára használat utasítással együtt 35 kr.

Kapható Debreczenben Dr. Rotschneck Emil és Gölti Nándor urak gyógyszerárjaiban, valamint az osztrák-magyar birodalom minden nagyobb gyógyszerárában és kereskedésében.

Központi szétküldési raktár nagyban és kicsinyben
Brady Karoly,
az „órányalhoz“ címzett gyógyszerárában Kremzierben, Morvaországban.